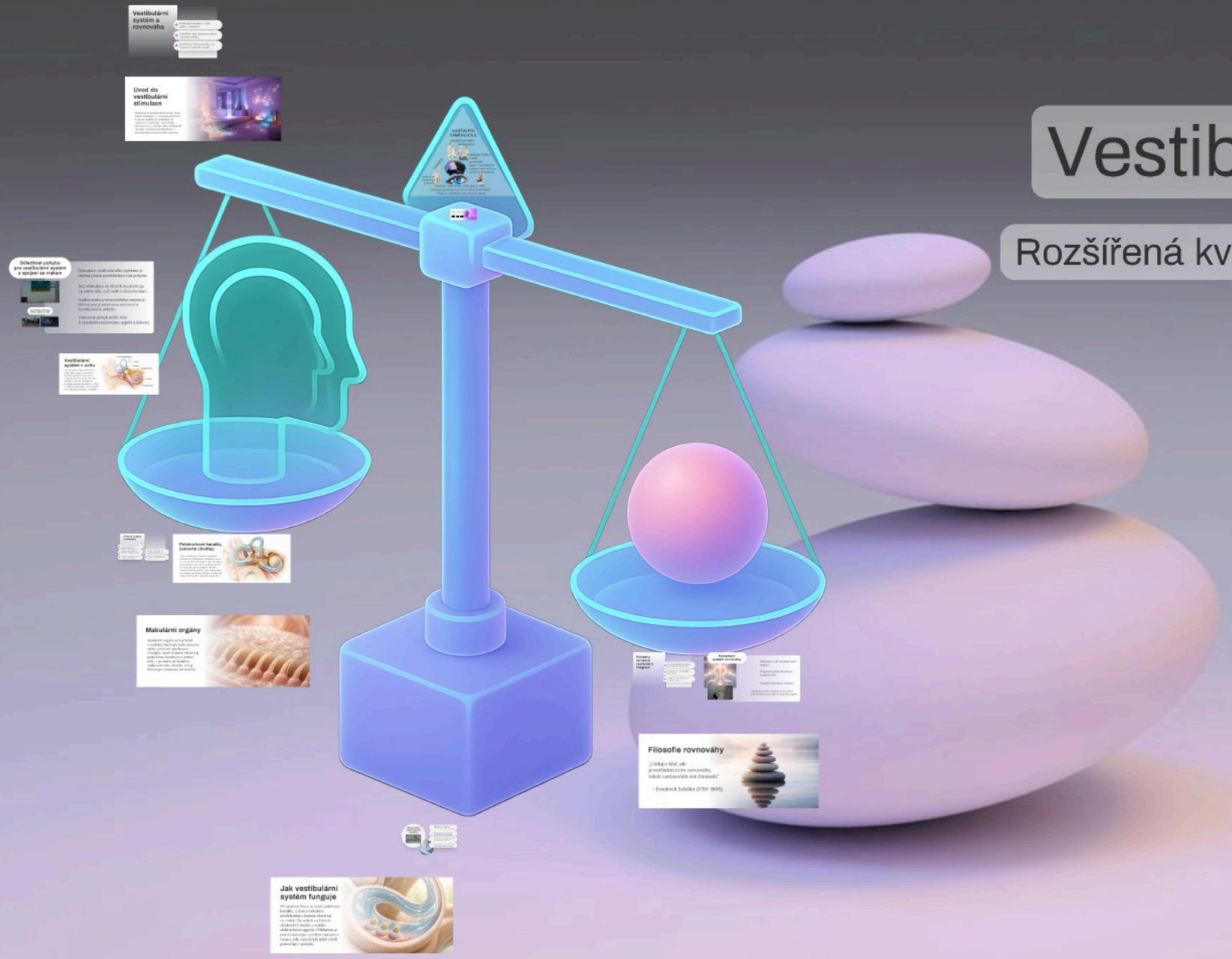

Snoezelen – Vestibulární stimulace

Rozšířená kvalifikace Snoezelen specialista
Snoezelen: Modul 2 prohlubující kurz

ISNA-MSE-czech
Dagmar Mega

Úvod do vestibulární stimulace

Snoezelen je komplexní koncept, který nabízí stimulující a relaxační prostředí. V tomto modulu se zaměříme na vestibulární stimulaci, která hraje klíčovou roli v orientaci těla a celkovém vnímání. Představíme důležitost a mechanismy vestibulárního systému.

Vestibulární systém a rovnováha

- Poskytuje informace o naší poloze v prostoru.
- Umožňuje nám vnímat zrychlení a rotační pohyby.
- Koordinuje naši rovnováhu a je motorem svalového napětí.

Důležitost pohybu pro vestibulární systém a spojení se zrakem

Senzorická integrace je klíčová zejména u dětí

Stimulace vestibulárního systému je možná pouze prostřednictvím pohybu.

Bez stimulace se člověk neorientuje ve svém těle, což vede k dezorientaci.

Souhra zraku a rovnovážného smyslu je klíčová pro prostorovou orientaci a koordinované pohyby.

Omezený pohyb může vést k vysokému svalovému napětí a úzkosti.

FM
1093
Westheimer Rd
EXIT ONLY

Senzorická integrace je klíčová zejména u dětí

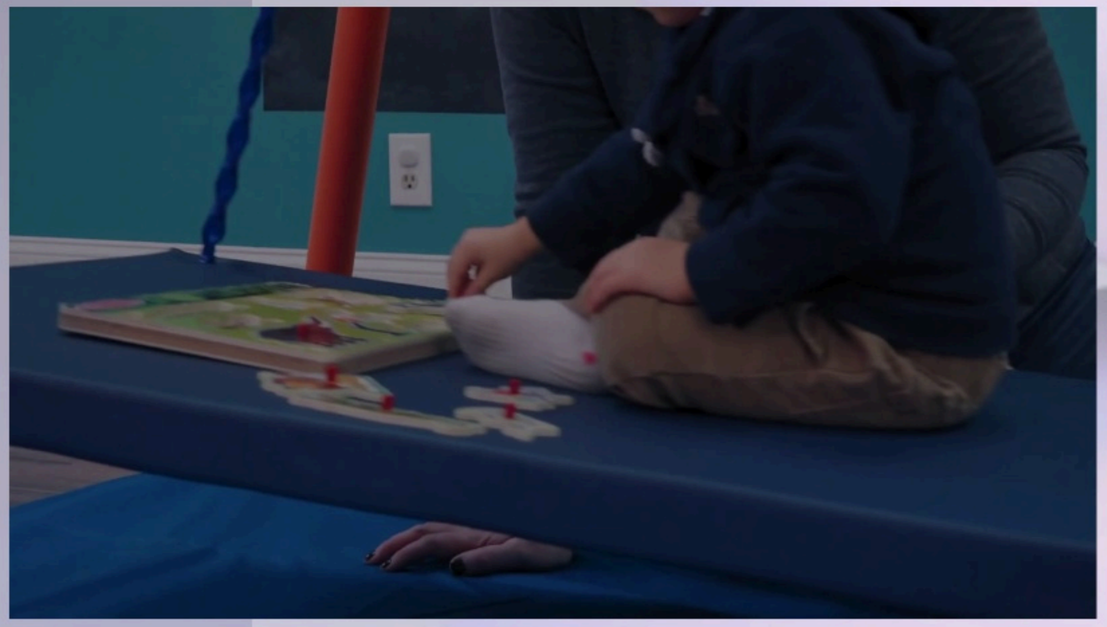

Vestibulární systém v uchu

Vnitřní ucho hraje zvláštní roli, neboť jako orgán rovnováhy a sluchu je jediným smyslovým orgánem, který spojuje tyto dva smysly. V něm se komplexně propojují smyslové podněty z těla i z vnějšího prostředí, což je zásadní pro celkovou orientaci a vnímání.

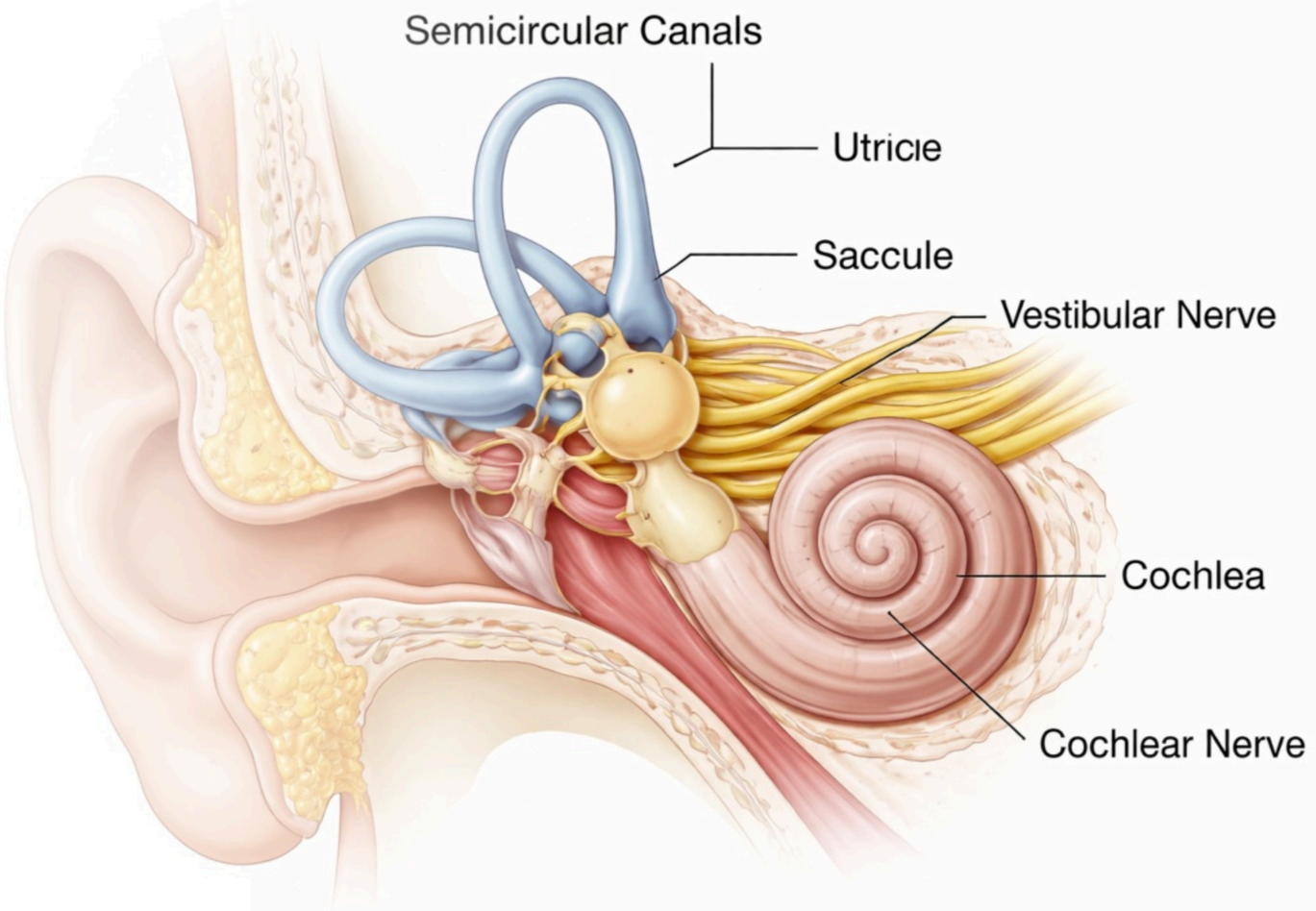

Klíčové orgány rovnováhy

- Pět nejdůležitějších koncových orgánů pro orientaci a pohyb se nachází v labyrintu vnitřního ucha.
- Vestibulární orgány se skládají ze 3 polokruhových kanálků - horizonální, přední a zadní svislý. (kinetické čidlo)
- A dále 2 makulární orgány - statická čidla. („makula“ – shluk vláskových buněk) vertikální a horizontální pohyb
- Polokruhové kanálky: Zodpovědné za vnímání rotačního pohybu a trojrozměrné prostorové orientace.
- Makulární orgány: Poskytují informace o poloze hlavy a jsou klíčové pro statickou rovnováhu.

Polokruhové kanálky (lukovité chodby)

Tyto kanálky jsou částečně vyplněny lymfatickou tekutinou a obsahují vysoce citlivé smyslové chloupky. Tyto chloupky jsou spojeny s nervem a vysílají podněty do mozečku, který na jejich základě určuje aktuální polohu. Jsou zodpovědné za vnímání rotačního pohybu a poskytují trojrozměrný obraz prostorové polohy.

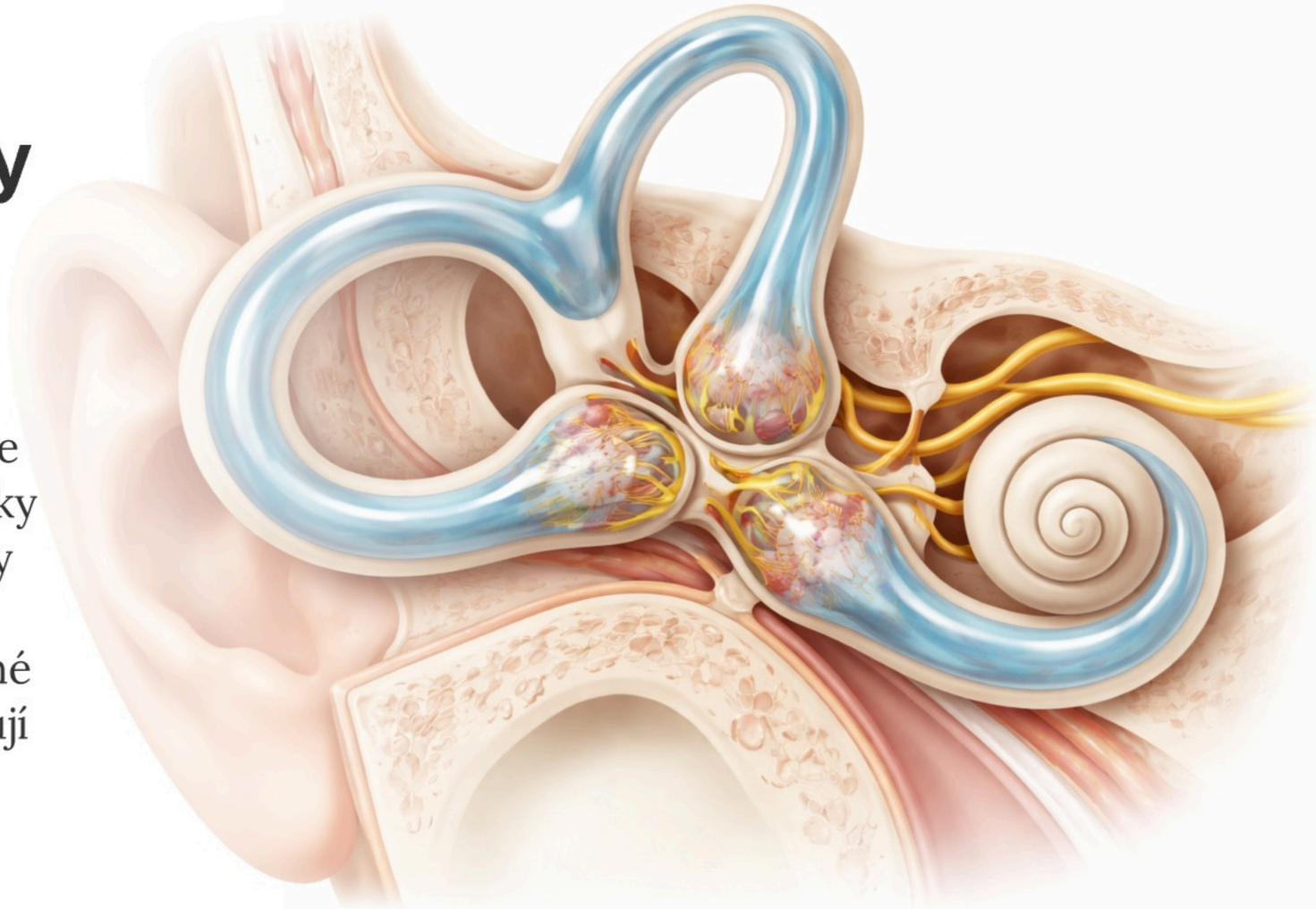

Makulární orgány

Makulární orgány se nacházejí v centrální části labyrintu a jsou to váčky vyložené smyslovými chloupky. Jejich hlavním úkolem je poskytovat informace o poloze lebky v prostoru při každém naklonění nebo otočení, což je klíčové pro statickou rovnováhu.

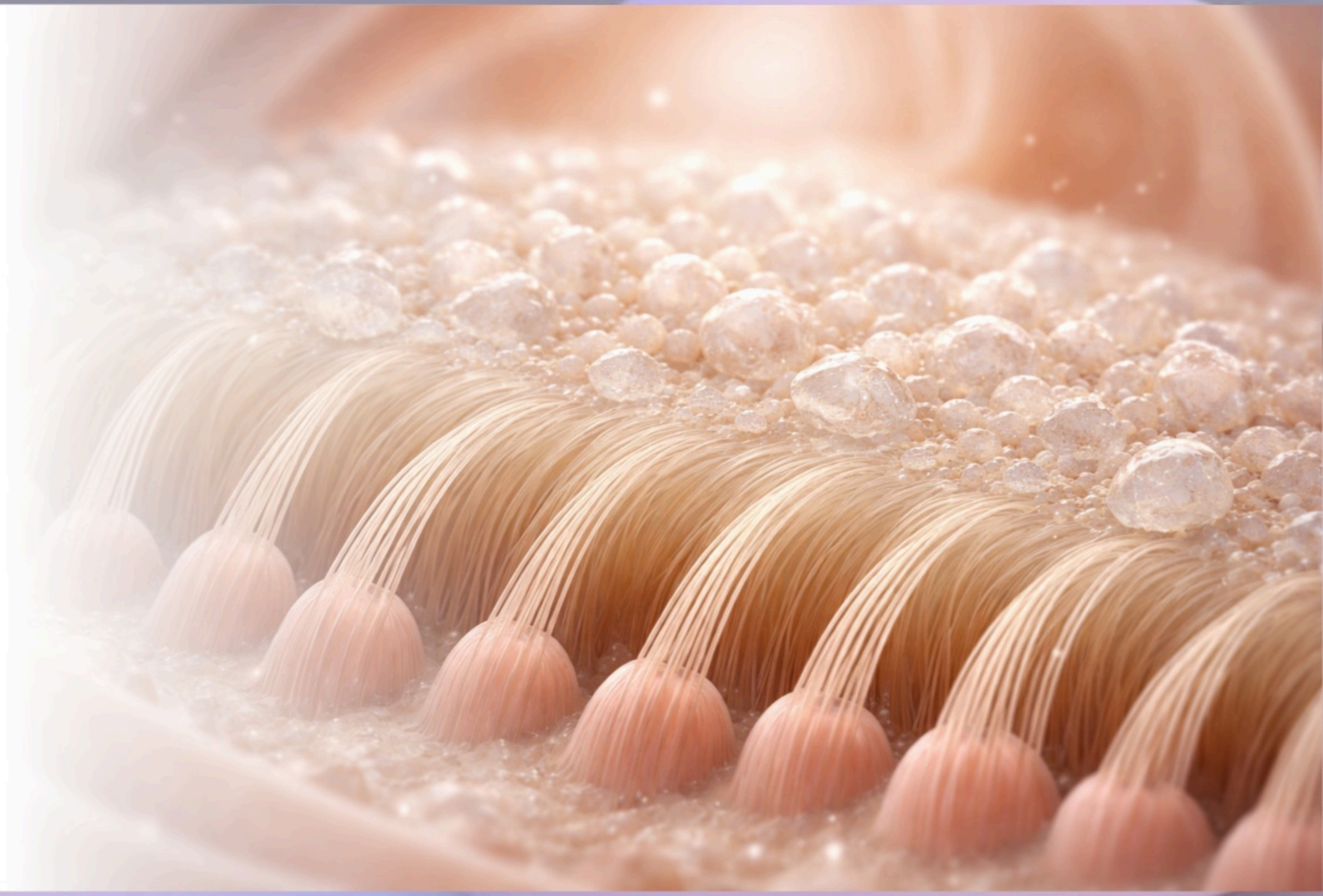

Hlavní úlohy vestibulárního systému

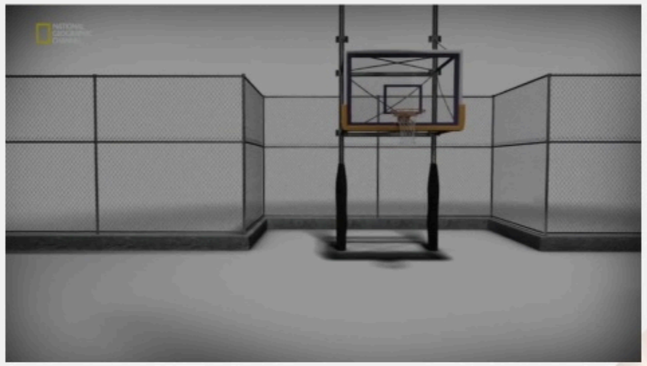

Zajišťuje jistotu v poloze v prostoru a udržuje rovnováhu.

Podporuje vnímání vlastního těla a prostorovou orientaci.

Ve spojení s propriocepcí ovlivňuje svalový tonus a držení těla.

Ve spojení se zrakem umožňuje cílené a přizpůsobené pohyby.

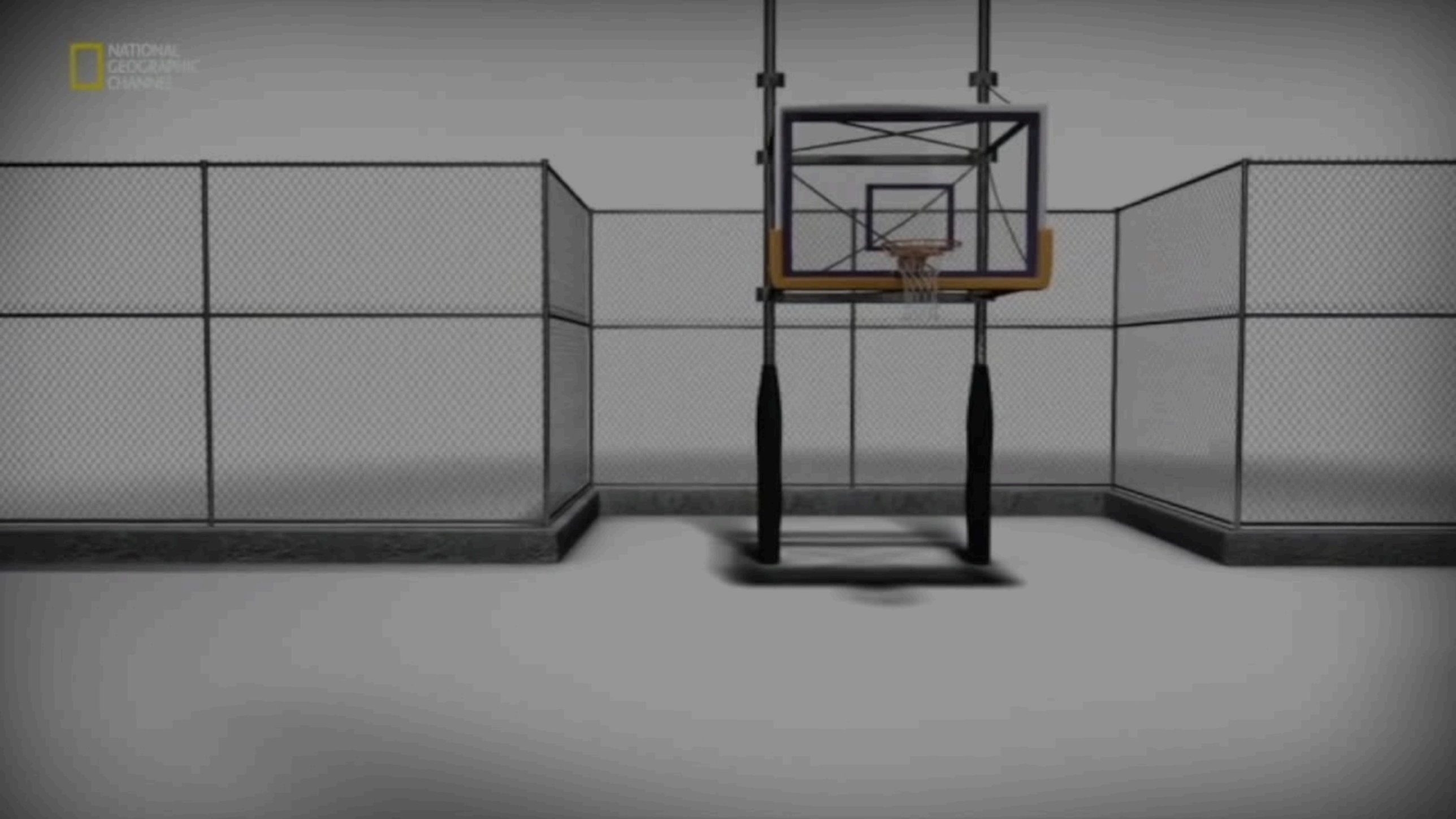
NATIONAL
GEOGRAPHIC
CHANNEL

Jak vestibulární systém funguje

Při otočení hlavy se otočí polohové kanálky, zatímco tekutina (endolymfa) a kupula zůstávají na místě. To vede k vychýlení vláskových buněk a vyslání elektrických signálů. Příkladem je pocit točení po rychlém zastavení rotace, kdy endolymfa ještě chvíli pokračuje v pohybu.

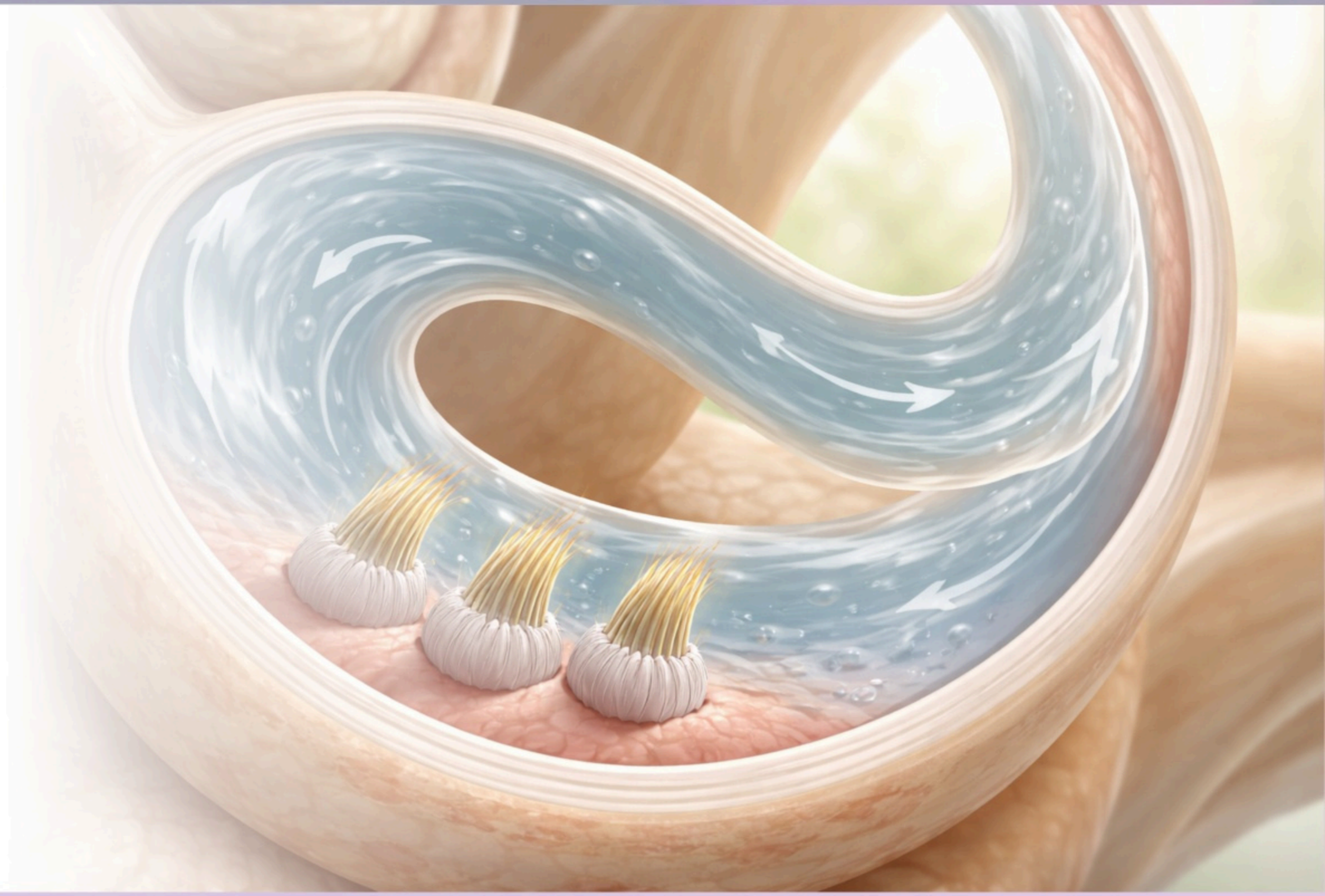

Důsledky narušené vestibulární integrace

- Primárním důsledkem je úzkost, pocit nejistoty a dezorientace.
- Omezují se schopnosti jednat a komunikovat.
- Dochází k blokaci kreativity a schopnosti učit se.

Komplexní systém rovnováhy

Informace z 10 vestibulárních orgánů.

Proprioceptivní informace o poloze těla.

Vizuální informace zrakem.

Integrace těchto informací řídí reflexy pro udržení rovnováhy a svalového napětí.

Filosofie rovnováhy

„Usiluj o klid, ale
prostřednictvím rovnováhy,
nikoli zastavením své činnosti.“

- Friedrich Schiller (1759–1805)

NASTAVENÍ ZÁMĚRU/CÍLE

sociální interakce
komunikace

kognitivní funkce
- paměť
- pozornost
- logika, rozhodování
- prostorová orientace
- verbální dovednosti

EMOCE

zpracování smyslových podnětů

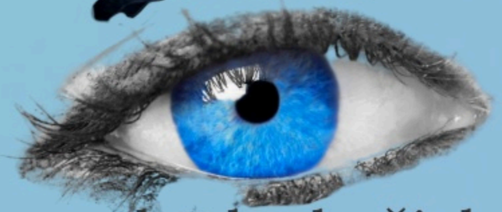

smysly: zrak, sluch, čich, hmat, chuť,
tělo (propriocepce) a rovnováha (vestibulár)
vnímání vnitřního těla (interocepce)

Aktivity ve Snoezelen

Zapojení zraku (pohyblivé projekce)
a pohybu

Snoezelen – Vestibulární stimulace

Rozšířená kvalifikace Snoezelen specialista
Snoezelen: Modul 2
prohlubující kurz

ISNA-MSE-czech
Dagmar Mega

Děkuji za pozornost